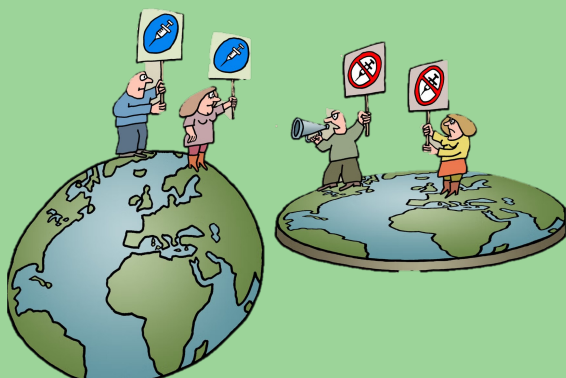

WORKSHOP IN GESPREK GAAN MET ANDERSDENKENDEN

Jan Ravesteijn
21 september 2024

GROENLINKS Brabantdag

1

Kennismaking

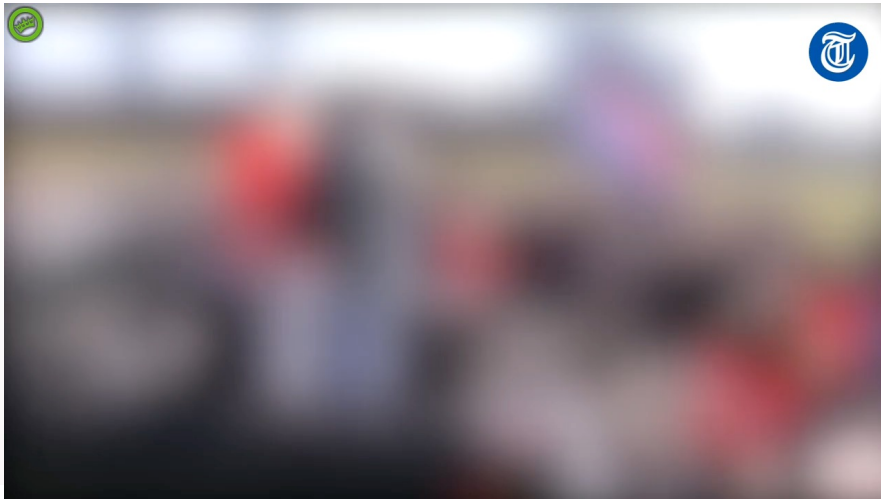
- Naam
- Hoe lang lid? GroenLinks?
Ook lid PvdA?
- Actief?
- Wat wil je weten/leren in het
omgaan met andersdenken?

GROENLINKS

2

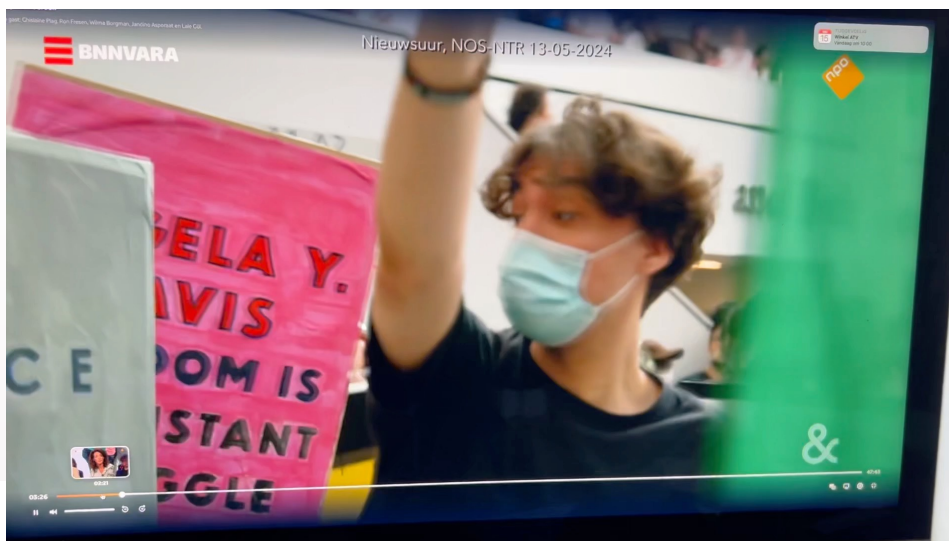
Andersdenkenden

GROENLINKS

3

Andersdenkenden

4

In gesprek gaan met andersdenkenden

- Wat is het nut daarvan?
- In welke mate kun je hun standpunten beïnvloeden?
- Do's & Don'ts

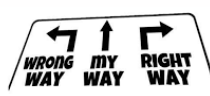

GROENLINKS

5

Drie psychologische basisbehoeften

Autonomie

Betrokkenheid

Lees verder:
De Zelf-Determinatie Theorie
van E. L. Decie & R.M. Ryan

Competentie

GROENLINKS

6

Emotioneel versus rationeel

Emotioneel:

- Impulsief
- Eerst doen/zeggen dan pas denken
- Intuïtief

Rationeel:

- Eerst nadenken dan pas zeggen/doen
- Dingen uitzoeken
- Weloverwogen

GROENLINKS

7

In gesprek met andersdenkenden

▲ Sanne twijfelt over vaccinaties voor haar zoonje. Het beeld is illustratief, Sanne wilde niet op de foto. © Getty Images

Sanne ziet omgeving zuchten als ze hardop aan vaccins twijfelt: 'Zorg dat er een boek is met tien onderzoeken vóór en tien tegen'

8

In gesprek met andersdenkenden: de beslissingsbalans

9

Van standpunt willen veranderen

- “Mensen raken doorgaans veel beter gemotiveerd door de beweegredenen die zij zelf hebben ontdekt en uitgesproken, dan door de redenen die anderen opsommen”
Blaise Pascal, wetenschapper 17e eeuw
- “Mensen luisteren naar zichzelf om te begrijpen wat zij vinden”.
Lind et al, 2014
- “Terwijl ik mezelf hoor praten, leer ik wat ik geloof en dat klinkt overtuigend omdat ik het zelf gezegd heb...”
Zelfperceptietheorie, Daryl Bem

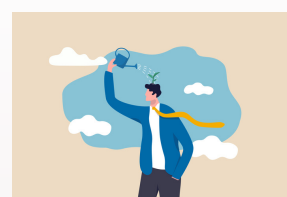
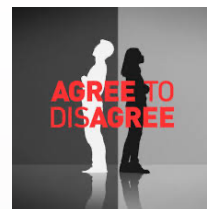
GROEN LINKS

10

In gesprek met andersdenkenden

Wat wil je bereiken?

- Overeenkomen om het oneens te zijn; respecteren van elkaars mening (en het er niet meer over hebben).
- Proberen iemands mening te beïnvloeden.

GROENLINKS

11

In gesprek met andersdenkenden

Hoe kun je iemands gedrag/standpunt beïnvloeden?

GROENLINKS

12

Waarom werkt overtuigen (meestal) niet

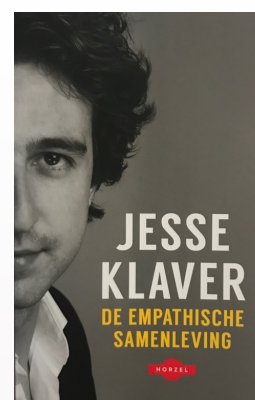
GROENLINKS

13

Empathie

Wat is empathie?

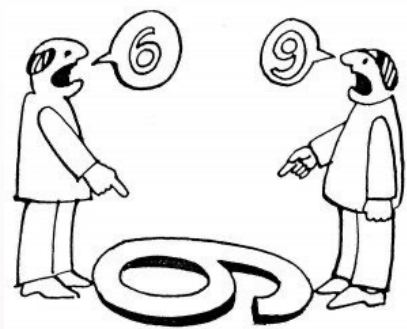
- Wat wil hij/zij/die?
- Wat vindt iemand belangrijk?
- Wat voelt de ander?
- Waar maakt de ander zich zorgen over?

GROENLINKS

14

Wat is empathie niet!

GROENLINKS

15

In gesprek gaan

- Serieuze interesse tonen in het verhaal van de ander.
- Mensen het gevoel geven dat er naar hun geluisterd wordt, dat ze serieus genomen worden.
- Luisteren: niet zenden, niet overtuigen, geen discussie.
- Mensen prikkelen tot nadenken over hun eigen uitspraken.
- Voorkomen dat mensen zich gekleineerd voelen

GROENLINKS

16

In gesprek gaan: technieken

- Open vragen stellen
- Reflecteren (empathisch luisteren)
- Gevraagd informeren over feiten en GL-standpunten (= argumenten)

NB: maak een duidelijk onderscheid tussen feiten en argumenten en check of de ander het eens is met de feiten!

GROENLINKS

17

In gesprek gaan: technieken

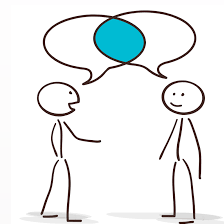
Verschil tussen feit en argument:

Feit:

- De stijging van de gemiddelde temperatuur neemt toe!
Gevolg: meer extreme droogte en hitte

Argumenten/standpunten

- Co2 uitstoot moet omlaag
- Minder fossiel: meer wind en zonne-energie
- Minder fossiel: meer kernenergie

GROENLINKS

18

Vragen stellen

- Geen gesloten vragen; vooral open vragen;
- Liever geen waarom vragen;
- Ander uitnodigen tot een inhoudelijke reactie, uitnodigen tot een gezamenlijk gesprek;
- Levert aanvullende informatie op zoek naar aanknopingspunten
- Interesse tonen (empathie);

GROENLINKS

19

Vragen stellen

Goede en minder goede voorbeelden:

- Niet: Ben u het met GL eens dat?
- Niet: Waarom vindt u dit geen goed voorstel?
- Niet: Wat houdt u dan tegen om voor GLPvdA te stemmen?
- Wel: Wat is voor u een belangrijk thema in deze verkiezingen?
- Waar maakt u zich zorgen over?
- Wel: Waar twijfelt u tussen?
- Wel: Wat spreekt minder aan in het D66-programma?
- Wel: Wat spreekt u aan in het GLPvdA-programma

GROENLINKS

20

Reflecteren

Wat is een reflectie?

Met een reflectie reageer je op het verhaal van de ander in de vorm van een stelling of een conclusie waarmee je ander wilt prikkelen tot nadenken over hetgeen die persoon zelf gezegd heeft. En dan vooral in de richting van wat jij wilt bereiken.

Met een reflectie laat je ook blijken dat je naar de ander geluisterd hebt!

GROENLINKS

21

Voorbeelden van reflecties

- *Dus u vindt het ook belangrijk dat de uitstoot van stikstof teruggedrongen wordt!*
- *Dus u maakt zich zorgen of uw kinderen nog wel een betaalbare woning kunnen vinden!*
- *Dus u bent het er mee eens dat de Europese regels voor stikstof uitgangspunt moeten zijn voor ons beleid. U bent echter (voor als nog) tegen gedwongen bedrijfsbeëindigingen! (Wat is uw oplossing?)*
- *U baalt ervan dat het eigen risico niet volledig wordt afgeschaft!*

GROENLINKS

22

Andersdenkenden

23

Oefenen

“Ik vind heus wel dat Nederland in het verleden verkeerde dingen heeft gedaan met die slavenhandel. Maar je hoeft toch geen excuses aan te bieden voor iets wat je zelf niet gedaan hebt!”

Bedenk twee open vragen en twee reflecties

GROENLINKS

24

Oefenen

Hoe reageer je?

Foto: DIJKSTRA BV

'Autootje pesten'

Milieudefensie heeft een rapport uitgebracht, waarin de auto er slecht afkomt en de fiets de hemel ingeprezen wordt. GroenLinks doet hetzelfde.

Helaas vergeet Milieudefensie te vertellen dat betere fietspaden enz. niet betaald worden door fietsers. Zelfs de fietsenstalling op het station Utrecht Centraal wordt gratis, maar wordt betaald uit belastinggelden.

Utrecht is een voorbeeld van hoe je autootjes moet pesten. Kijk maar naar de milieuzone. Het is een schande, de stad wordt onleefbaar gemaakt zo.

GROENLINKS

25

Huis-aan-huis verkiezingen

Wat is een goede intro en een goede openingsvraag?

GROENLINKS PvdA

26

Voorbeeld Introductie en beginvraag:

Mijn naam is... Ik ben van vrijwilliger van GLPvdA. U weet ongetwijfeld dat er binnenkort verkiezingen zijn.

Mag ik u daarover een vraag stellen?

Mag ik u vragen wat voor u een belangrijk onderwerp is bij de komende verkiezingen?

Of: Mag ik u vragen of u uw keuze al gemaakt heeft?

Of: Wat vindt u van het feit dat GLPvdA samen één lijst meedoen aan deze verkiezingen?

GROENLINKS

GROENLINKS PVDA

**VOOR
EUROPA**

=

**VOOR
VEILIGHEID**

Stem 6 juni

GROENLINKS PvdA

27

Oefenen met doorvragen en reflecteren:

Mag ik u vragen of u uw keuze al gemaakt heeft?

Bewoner: Nee, ik twijfel nog!

H-aan H-er: vervolgvraag? reflectie?

Bewoner: Ja, maar en dat is zeker geen GLPvdA!

H-aan H-er: vervolgvraag? reflectie?

Bewoner: Nee, en ik ga ook niet stemmen!

H-aan H-er: vervolgvraag? reflectie?

GROENLINKS

GROENLINKS PVDA

**VOOR
EUROPA**

=

**VOOR
KLIMAAT**

Stem 6 juni

GROENLINKS PvdA

28

Oefenen met doorvragen en reflecteren

Mag ik u vragen wat u vindt van het nieuwe regeerakkoord?

Bewoner: *Ik vind het wel een goed programma!!*
H-aan H-er: *vervolgvraag? reflectie?*

GROENLINKS

29

Oefenen met doorvragen en reflecteren

Oefenen met doorvragen en reflecteren:

Mag ik u vragen of u uw keuze al gemaakt heeft?

Bewoner: *Nee, ik twijfel nog!*
H-aan H-er: *vervolgvraag? reflectie?*

- *Tussen welke partijen twijfelt u?*
- *Dus heeft behoefte aan meer informatie!*
- Dus u gaat de stemwijzer nog invullen?*
- *Wat spreekt u aan in het GLPvdA?*

GROENLINKS

30

Oefenen met doorvragen en reflecteren

Mag ik u vragen of u uw keuze al gemaakt heeft?

Bewoner: *Ja, maar en dat is zeker geen GLPvdA!*
H-aan H-er: *vervolg reactie?*

Dat vinden wij natuurlijk jammer. Maar het is goed dat u gebruikt maakt van uw democratisch recht (of uw stem laat horen!) Mag ik u tot slot toch nog een folder van onze partij aanbieden?

GROENLINKS

31

Oefenen met doorvragen en reflecteren

Mag ik u vragen of u uw keuze al gemaakt heeft?

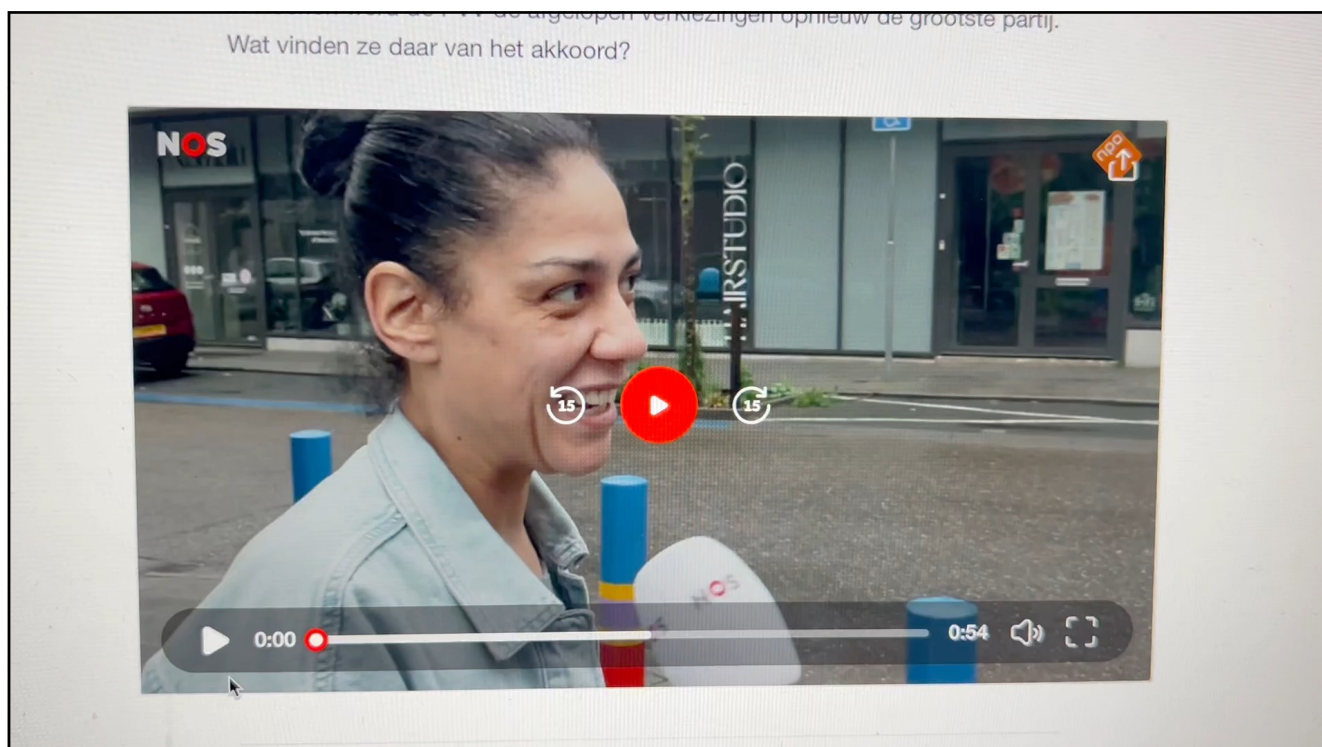
Bewoner: *Nee, en ik ga ook niet stemmen!*
H-aan H-er: *vervolgvraag? reflectie?*

- *Dus u heeft geen vertrouwen meer in de politiek!*
- *Dus wat u betreft bent u hartstikke tevreden met de huidige situatie!*
 - *Wat vindt u ervan dat er mede op initiatief van GLPvdA het minimumloon en de uitkeringen per 1 januari omhoog gaan?*

GROENLINKS

32

33

Oefenen met doorvragen en reflecteren

*Mag ik u vragen wat u vindt van het nieuwe
regeerakkoord?*

*Bewoner: Ik vind het wel een goed programma!!
H-aan H-er: vervolgvraag? reflectie?*

GROENLINKS

34

Op een schaal van 0 tot 10, hoeveel vertrouwen heeft u erin dat al deze plannen worden gerealiseerd?

Bewoner: Nou, een zesje.

Vervolgvraag? Reflectie?

GROENLINKS

35

Vraag altijd om toestemming om iets over GLPvdA te mogen vertellen!

U zegt dat u zich zorgen maakt (over de veiligheid in Europa), (over de toename van het aantal asielzoekers in de EU), (over de klimaatverandering), enz. Mag ik u kort even vertellen hoe wij daarover denken?

U twijfelt nog tussen GLPvdA en Mag ik u in het kort even vertellen wat maakt dat een stem op ons juist nu zo belangrijk is!

GROENLINKS

36

 Deep Canvassing Nederland

Gesprekken voor verandering

<http://deepcanvassing.nl>

GROENLINKS

37

**Iedereen in Nederland heeft recht op een
woning, onderwijs/werk en zorg**

**Ook alle migranten, ongeacht
waar ze vandaan komen**

<http://deepcanvassing.nl>

GROENLINKS

38